

TALOUSARVIOALOITE 553/2013 vp**Määrärahan osoittaminen Saaristomerens kansallispuiston toiminnan kehittämiseen Örön saarella Kemiönsaaren kunnassa*****Eduskunnalle***

Örön linnake tullaan Saaristomerens kansallispuistosta annetun lain mukaan liittämään Saaristomerens kansallispuistoon, kun Saaristomerens Meripuolustusalueen Senaatti-kiinteistöjen kanssa solmima vuokrasopimus päättyy vuodenvaihteessa 2014—2015.

"Örön linnakkeella on suuri merkitys Suomen historiassa. Suomen sodan aikana Ruotsin laivasto käytti Örön saarta tukikohtanaan, ja siellä on senaikainen hautausmaa.

Vuonna 1910 Venäjä alkoi rakentaa Örön saarelle rannikkolinnaketta. Linnake oli osa Pietari Suuren linnoituslinjaa, johon kuuluivat myös Russarön, Utön ja Saarenmaan linnakkeet. Tarkoituksena oli estää Saksan laivaston pääsy Suomenlahdelle ja suojata Pietaria meren puolelta tapahtuvalta hyökkäykseltä. Linnoitus, jossa oli 11 erikokoista tykkiä, kapearaiteinen rautatie, mukulakiviteitä, kasarmeja ja ruokasali, valmistui 1915. Suuren osan töistä tekivät kiinalaiset sotavangit.

Suomen sisällissodan aikana linnaketta hallitsivat punaiset, mutta se ei osallistunut taisteluihin. Linnaketta käytettiin 1920- ja 1930-luvuilla ennen kaikkea koulutustarkoituksiin, mutta 1930-luvun lopulla linnake modernisoitiin, ja siitä tuli Suomen rannikkopuolustuksen merkittävä lenkki. Talvisodan aikana linnake oli koko ajan miehitetty, mutta se ei joutunut koskaan taisteluun. Sen sijaan jatkosodan aikana Neuvostoliiton laivastotukikohta sijaitsi Hangossa raskaan tykistön kantaman päässä, ja linnake antoikin tu-

litukea suomalaisille joukoille Bengtskärin taistelussa.

Sodan jälkeen Örö toimi koulutus- ja valvontalinnakkeena aina vuoteen 2015 saakka. Nykyisellään linnake ei ole toiminnassa, mutta saarta käytetään edelleen armeijan harjoitusalueena." (Ruotsinkielinen Wikipedia).

Nykyisin Örön linnakkeeseen kuuluu 88 rakennusta, joiden kokonaiskerrosala on 7 000 neliometriä. Metsähallituksen tarkoitus on kehittää Örön saaresta houkutteleva matkailu- ja retkikohde. Ennen kuin Örö voidaan toden teolla avata matkailijoille, laitureihin, teihin ja kiinteistöihin on investoitava. Ennen kaikkea seuraavat toimenpiteet olisivat tarpeen:

— matkailuvene- ja yhteysalussatama 300 000 euroa (sisältäen ruoppauksen, laiturin, neljä ponttonia, sähköä, veden, rampin),

— matkailijoiden opastus, kyltit, luontopolut 150 000 euroa ja

— ns. 12 tuuman patterin kasarmialueen kunnostus 2 000 000 euroa. Kasarmin ulkonäkö säilytetään (arvokas talo Venäjän vallan ajalta), mutta "kasarmihotelliin" kalustetaan 23 huonetta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2014 talousarvioon momentille 35.10.52 lisäyksenä 2 450 000 euroa Saaristomerens kansallispuiston toiminnan kehittämiseen.

TAA 553/2013 vp — Stefan Wallin /r

*miseen Örön saarella Kemiönsaaren
kunnassa.*

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Stefan Wallin /r